

Nagyhegyes Község Önkormányzata

4064 Nagyhegyes, Kossuth u. 2. Telefon, fax: (52) 367-010

Honlap: <https://nagyhegyes.asp.lgov.hu/>

E-mail: hivatal@nagyhegyes.hu

K I V O N A T

Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2025. február 13-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

16/2025. (II. 13.) Kt. határozat

Ideje: 2025 február 13 14:26

Típusa: Nyílt

Határozat; Elfogadva

Egyszerű

Tárgy: a 2025-2029. évekre vonatkozó Gazdasági Program elfogadása

Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján Nagyhegyes Község Önkormányzata jelen határozat 1. számú mellékletét képező, a 2025-2029-es időszakra szóló Gazdasági Programját elfogadja.

Végrehajtásért felelős: Bajusz Istvánné polgármester

Határidő: folyamatos

Bajusz Istvánné s. k.,
polgármester

Dr. Csósz Péter s. k.,
jegyző

A kivonat hitelű: Nagyhegyes, 2025. február 14.

1. melléklet a 16/2025. (II. 13.) Kt. határozathoz

Nagyhegyes Község Önkormányzatának

Gazdasági Programja

2025-2029.

I. Bevezető

Nagyhegyes Község Önkormányzata elkötelezett a település fejlődése, az életminőség javítása, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság mellett. Ennek érdekében átfogó gazdasági programot dolgoztunk ki, amely irányt mutat a következő évek fejlesztéséhez, biztosítva a közösség számára a stabil, kiegyensúlyozott növekedést és a hatékony forrásfelhasználást.

A gazdasági program elkészítésének szükségességét a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a** határozza meg, amely rögzíti, hogy a helyi önkormányzatoknak legalább a ciklus idejére szóló gazdasági programot kell kidolgozniuk. Ez a dokumentum a település gazdasági alapjainak megszilárdítását, a források hatékony felhasználását és a közösségi szolgáltatások fejlesztését célozza, figyelembe véve a település adottságait, lakóinak igényeit és a fenntartható fejlődés szempontjait.

A folyamatosan változó, sokszor kiszámíthatatlan gazdasági és jogi környezet miatt a gazdasági program részleteinek megfogalmazása során ugyanakkor kiemelten fontos, hogy azok megőrizték **nyitottságukat és rugalmasságukat**. A gyorsan változó szabályozások és gazdasági feltételek lehetetlenné teszik, hogy minden fejlesztési irány konkrét, részletes formában kerüljön rögzítésre. Ezért a program alapvetően **irányelveket és prioritásokat** határoz meg, amelyek képesek alkalmazkodni a változó körülményekhez, ugyanakkor egyértelmű keretet nyújtanak a döntéshozatal számára.

Ez a megközelítés biztosítja, hogy az öt éves ciklus idején az önkormányzat a település érdekeit szolgáló rugalmas, ugyanakkor céltudatos stratégiát követve reagálhasson a kihívásokra és a lehetőségekre. A program célja tehát nem csupán az aktuális problémák kezelése, hanem a jövőbeni változásokra való felkészülés és a hosszú távú fejlődés alapjainak megteremtése.

II. A gazdasági program alapelvei

Fenntarthatóság: A fejlesztések során kiemelt figyelmet fordítunk a természeti erőforrások megóvására, az energiahatékonyságra és a környezeti terhelés csökkentésére.

Közösségi részvétel: Az érintettek bevonásával, az igények és helyi sajátosságok figyelembevételével tervezzük meg és valósítjuk meg a program célkitűzéseit.

Gazdasági hatékonyság: Az elérhető források optimális felhasználásával biztosítjuk a település fejlődését és az önkormányzat fenntartható gazdálkodását.

Innováció és modernizáció: Korszerű technológiák és módszerek alkalmazásával kívánjuk megvalósítani a fejlesztéseket.

III. Helyzetelemzés

Nagyhegyes község az Alföld nagy kiterjedésű tájegységén helyezkedik el, a Hortobágy keleti szélén, a Hajdúság délnyugati határán a Keleti-főcsatorna mellett, a Debrecen-Hajdúszoboszló-Balmazújváros városok által meghatározott urbanizációs környezetben. Közúton Debrecentől nyugati irányban 24, Hajdúszoboszlótól északi irányban 11, míg Balmazújvárostól déli irányban 9 kilométerre található. A település természetföldrajzi szempontokat tekintve tipikus alföldi

tájon, ártéri síkságon helyezkedik el, tengerszint felett 87-110 méter közötti magasságban. A táj felszínének kialakulásában elsősorban a Tisza és mellékfolyói játszottak fő szerepet. A síkságból csak a nagy számban előforduló kunhalmok emelkednek ki. A főcsatornához közel eső keleti részen jobb minőségű a talaj, itt mezősegi talajok is előfordulnak. A felszín jelentős részét azonban a mélyben sós és szikes talajok borítják. A táj használatát elsősorban a talajok minősége határozta meg. A sziki legelők értékes állat- és növényvilágának megőrzésére alakult 1973. január 1-jén az ország első nemzeti parkja, a Hortobágyi Nemzeti Park.

A település lakosainak száma a megelőző önkormányzati ciklusban lassú mértékben, ámbar folyamatosan emelkedett, amely megköveteli a mindenkori önkormányzati vezetéstől, hogy ennek megfelelő lépéseket tegyen egy – továbbra is – élhető, fenntartható, hatékony, innovatív és modern településképp kialakítása érdekében.

Mutató	Év				
	2020	2021	2022	2023	2024
Állandó lakosok száma [fő] (SZL)	2 872	2 888	2 932	2 983	2 989
Állandó lakosságból a 0–2 évesek száma [fő] (SZL)	109	109	127	123	131
Állandó lakosságból a 3–5 évesek száma [fő] (SZL)	96	107	110	116	117
Állandó lakosságból a 6–13 évesek száma [fő] (SZL)	211	209	220	233	243
Állandó lakosságból a 14 évesek száma [fő] (SZL)	28	26	26	32	29
Állandó lakosságból a 15–17 évesek száma [fő] (SZL)	87	90	89	85	87
Állandó lakosságból a 18–59 évesek száma [fő] (SZL)	1 643	1 650	1 667	1 691	1 690
Állandó lakosságból a 60–x évesek száma [fő] (SZL)	698	697	693	703	692

Mutató	Év				
	2020	2021	2022	2023	2024
Lakónépesség [fő] (SZL)	2 755	2 788	2 828	2 896	2 932
Lakónépességből a 0–2 évesek száma [fő] (SZL)	106	104	121	120	128
Lakónépességből a 3–5 évesek száma [fő] (SZL)	92	101	105	110	115
Lakónépességből a 6–13 évesek száma [fő] (SZL)	209	206	213	226	234
Lakónépességből a 14 évesek száma [fő] (SZL)	25	26	28	28	27
Lakónépességből a 15–17 évesek száma [fő] (SZL)	78	82	80	81	82
Lakónépességből a 18–59 évesek száma [fő] (SZL)	1 529	1 561	1 577	1 615	1 639
Lakónépességből a 60–x évesek száma [fő] (SZL)	716	708	704	716	707

IV. A gazdasági program szerkezeti felépítése

A program a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése által meghatározott önkormányzati feladatokat alapul véve az alábbi bontásban kerül kifejtésre:

1. Településfejlesztés, településrendezés
2. Településüzemeltetés (pl. közút, víz, csatorna, közvilágítás)
3. Vízközmű-szolgáltatás (ivóvízellátás, szennyvízelvezetés)
4. Óvodai ellátás
5. Egészségügyi alapellátás, szociális ellátások
6. Gyermejjóléti szolgáltatások, családsegítés
7. Lakásgazdálkodás
8. Helyi közösségi közlekedés, parkolás
9. Környezetvédelem
10. Honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem
11. Közreműködés a település közbiztonságának fenntartásában
12. Helyi adópolitika
13. Foglalkoztatás, munkahelyteremtés
14. Kulturális szolgáltatások támogatása
15. Sport, ifjúsági ügyek támogatása
16. Nemzetiségi ügyek támogatása
17. Turizmus fejlesztése
18. Energiagazdálkodás
19. Hulladékgazdálkodás

E dokumentum célja, hogy a helyi lakosság, a civil szervezetek és a gazdasági szereplők számára átlátható és megalapozott fejlesztési tervet nyújtson, amely hozzájárul a település hosszú távú fejlődéséhez és fenntarthatóságához.

1. Településfejlesztés, településrendezés

1.1. Infrastruktúra fejlesztések

1.1.1. Útépités

- évente legalább két utcaszakaszc szűkség szerinti burkolatfelújítása (pl. az Arany János utcából nyíló rövid utcák folyamatos felújítása a ciklus alatt);
- új, szilárd burkolatú utak létesítése ott, ahol ez még nem történt meg (pl. Rákóczi utca vége, a Tulipán és Nefelejcs utcákból nyíló utcavégek, Meliorációs út);
- évenkénti állagmegőrző karbantartás (kátyúzás, hézagkiöntés, padkajavítás, festés stb.);
- Kossuth utcai parkolóbővítés az iskola előtti részen;
- forgalomszervezési feladatok folyamatos felülvizsgálata, korrekciója (táblák, fekvőrendőr, felfestések stb.);
- az új utcanyitásokból eredő útépitések tervezése, előkészítése, megvalósítása;
- külterületi utak eseti karbantartása (gréderezés, gallyazás).

1.1.2. Kerékpárút építés

- Elepi kerékpárút megépítési lehetőségeinek folyamatos keresése;
- évenkénti állagmegőrző karbantartás (kátyúzás, hézagkiöntés, padka javítás, festés, stb.).

1.1.3. Járda

- meglévő járdák eseti javítása a balesetveszélyes helyeken;
- járdaépítési támogatás fenntartása az új utcárszekeken.

1.1.4. Gázhálózat

- az utcanyitásból, utcafeltárásból eredő hálózat szükség szerinti fejlesztése

1.1.5. Telekommunikáció

- az utcanyitásból, utcafeltárásból eredő hálózat szükség szerinti fejlesztése

1.2. Zöldterületek bővítése

1.2.1. Kiserdei Szabadidőpark

- kiemelt prioritás a település közepén található erdős, ligetes, fás, füves terület folyamatos karbantartása ápolása;
- a meglévő játszótér keleti irányba történő bővítése a futókör vonaláig;
- új játéktér kialakítása a könyvtár bejáratától északnyugatra lévő kis tisztáson kapcsolódva a könyvtár területén kialakított Kulturális Kávézó Kerthez.

1.2.2. Kráter-tó

- a meglévő közlekedési útvonalak felújítása (lépcső, kavicsos járda, tűzrakó helyek, illemhelyiségek);
- a Kráter-tó előtti út másik oldalának kavicsozása a parkoló bővítés érdekében;
- a kiöregedő faállomány folyamatos megújítása.

1.3. Lakóövezetek fejlesztése, településrendezés

- a régi nagytelkes utcamagok lehetséges feltárást a rendezési terv tartalmazza, melyek jogi lehetőségeit (pl. esetleges kisajátítások, megállapodások a jelenlegi tulajdonosokkal) felül kell vizsgálni és új utak keresésével annak lehetőségeit kihasználni;
- a Kossuth utca 18-20. számú területeken társasházi funkció kialakítása;
- a jelenleg szántóként és gyümölcsösként használt, önkormányzati tulajdonú belterület a hatályos rendezési terv szerint kisvárosias lakóterületbe van sorolva, melyet olyanná kell alakítani, hogy egyik részén kistelkes lakóövezetet (20-25 telekkel) a másik részén társasházi épületeket lehessen elhelyezni és építeni;
- a társasházi épületek építésénél a magántőke bevonása indokolt lehet;
- a fenti fejlesztések építésjogi alapjait a 2025-ben meginduló településrendezési terv átfogó felülvizsgálata fogja biztosítani, mely megfelelő kereteket, és iránymutatást jelent a település hosszú távú fejlődéséhez.

1.4. Ipari területek kijelölése

- a település gazdasági fejlődése érdekében a településrendezéssel összhangban az esetlegesen még bevonható területek ipari, gazdasági használati célú felhasználásának felkutatása;

- a fenti fejlesztések építésjogi alapjait a 2025-ben meginduló településrendezési terv átfogó felülvizsgálata fogja biztosítani, mely megfelelő kereteket, és iránymutatást jelent a település hosszú távú fejlődéséhez.

2. Településüzemeltetés

2.1. Közvilágítás, díszvilágítás

- a település túlnyomó részén a közvilágítás (528 db) LED-es technológiával korszerűsítésre került 2023-ban;
- a 3321-es út mentén található 57 db lámpatest nem került korszerűsítésre, de az azokban található égőtest megszűnő gyártása miatt cseréjük indokolt; a fejlesztési beruházást a karbantartás keretében a meghibásodások alternatív javításaként szakaszosan érdemes megvalósítani, így kisebb költséggel jár;
- a megkezdett LED közvilágítási rendszer további bővítése a még hiányzó szakaszokon (pl. Ibolya utca, Ady Endre utca, Rákóczi utca vége, Ipartelepi út);
- a díszvilágításnál a főutcai díszvilágítás helyett – melynek éves költsége nagyságrendileg 700 000 Ft – a középületek, díszvilágításának fejlesztésére kell a hangsúlyt fordítani, mivel azok saját emberekkel is felszerelhetők és azok lokális programozásával energiatakarékosabban működtethetők.

2.2. Hulladékgazdálkodás

- a közterületi hulladékok összegyűjtése az önkormányzat feladata, melynek keretében a kihelyezett edények ürítését továbbra is rendszeresen végzi;
- az edényzetek helyének és számának optimalizálásával a lakosság környezeti megítélése jelentősen javítható (nincs szemét);
- a külterületi „gócpontok” folyamatos szemmel tartásával az elhagyott hulladékok rendszeres összegyűjtésével a külső megítélés is javítható;
- a közterületi zöldhulladékok gyűjtésével (fű, falevél, nyesedék) és helyben tartásával (helyben komposztálás, aprítás, újra felhasználás) a humánerőforrás igény, valamint a szállítási és lerakási költségek is csökkenthetőek, illetve szemléletformálást is jelent a helyi lakosság számára;
- a hulladékgazdálkodással kapcsolatos további elképzeléseket a 19. pont részletezi.

2.3. Közterület-fenntartás

- a korlátozott humánerőforrás rendelkezésre állása miatt indokolt a külterületi és egyes belterületi zöldterületek (Hajdúszoboszló-Balmazújváros kerékpárút szakasz, Elep, Kráter-tó) karbantartásának a kiszervezése külső vállalkozó részére;
- a belterületi zöldterületek tervszerű karbantartása kisebb létszámmal, de modernebb eszközökkel (fű, falevél gépi gyűjtése) esetlegesen foltszerű, karbantartásmentes folyamatosan virágzó méhlegelő kialakítása (pl. a templomkertben, beépítetlen utcaközöknél, utcavégeken stb.);
- a közterületi fásítás tervszerű folytatása (maximum 10 féle fafaj felhasználásával, utcánként legfeljebb 2 fajta használatával);
- a virágosított részek minimálisra csökkentése a magas humánerőigényük miatt, helyette kis karbantartási igényű, szárazságtűrő, virágzó, alacsony növésű bokrok telepítése;

- a játszótéri elemek működésének folyamatos biztosítása, fenntartása;
- a téli munkák (síkosságmentesítés, hóseprés, hótolás) saját munkaszervezésben történő hatékony megelőző (alásózás) ellátása;
- a belterületi csapadékvíz-hálózatok évenkénti állagmegőrző karbantartása (kotrás, tisztítás).

3. Vízközmű-szolgáltatás

3.1. Ivóvízhálózat fejlesztése

- a szolgáltató által megküldött Gördülő Fejlesztési Terv alapján a hálózatok karbantartása fejlesztése;
- új utcanyitások hálózatfejlesztése;
- az ipari fogyasztók leválasztása a lakossági hálózatról az ellátásbiztonság érdekében;
- a hálózatra még rá nem kötött lakosság ösztönzésével együtt a közfolyók számának csökkentése.

3.2. Szennyvízkezelés, hálózatfejlesztés

- a szolgáltató által megküldött Gördülő Fejlesztési Terv alapján a hálózatok karbantartása fejlesztése;
- új utcanyitások hálózatfejlesztése;
- az ipari kibocsátók leválasztása a lakossági hálózatról;
- a lakossági szippantott szennyvízkibocsátás további csökkentése a talajterhelési díj folyamatos emelése, kivetése által.

3.3. Csapadékvízelvezető hálózatok fejlesztése

- a leromlott állagú burkolt szakaszok eseti felújítása;
- az új utcanyitásoknál zárt szakasz építése.

4. Óvodai, bölcsődei ellátás

4.1. A Tündéerkert Óvoda és Bölcsőde intézmény fenntartása és korszerűsítése

- az óvodai, bölcsődei ellátás magas színvonalának fenntartása a személyi és tárgyi feltételek folyamatos biztosításával;
- a Nagyhegyesi Veres Péter Általános Iskola intézményével való szoros pedagógiai együttműködés fenntartása;
- a nyári szünidei gyermekelhelyezési problémák enyhítése (pl. nyári tábor szervezésével);
- a kulturális intézménnyel való szorosabb együttműködés biztosítása a települési rendezvények sikeressége érdekében.

4.2. Pedagógiai programok fejlesztése

- a kompetencia alapú komplex óvodai programcsomaggal ötvözött tevékenységközpontú óvodai nevelési program új vezetés szellemiségéhez igazodó megújítása

4.3. Intézményi férőhelyek bővítése a növekvő igényekhez igazodva

- az új bölcsődei épületben a maximális csoportlétszámok feltöltése;
- a bölcsőde költözésével felszabaduló csoportszoba visszaintegrálása az óvodai ellátásba.

4.4. Gyermekétkeztetés

- az étkeztetési feladatok, szokások, szabályok felülvizsgálatával az ételhulladékok csökkentése, új alapanyagbeszerzési útvonalak kiépítése a kiadások csökkentése érdekében;
- az étkeztetés minőségi javítása (új élelmezési program, rendszeres ellenőrzés stb.).

5. Egészségügyi alapellátás, szociális ellátások

5.1. Háziiorvosi, fogorvosi és védőnői szolgáltatások biztosítása

- az elkövetkező időben várhatóan nyugdíjba vonuló háziiorvosok praxisának megőrzésével a helyi lakosság egészségügyi ellátásának helyi fenntartása kiemelt prioritást élvez, melyre ösztönzöt kell létesíteni (pl. új orvoslakás építése az Egészségügyi Centrum tetőterében, egyéb kedvezmények biztosítása);
- a helyi fogorvosi ellátás fenntartásával a lakosság szájhigiéniai ellátása;
- az állami fenntartásba került védőnői szolgálattal a közvetett kapcsolat megőrzése.

5.2. Idősek ellátása

- a HKSZK Nagyhegyesi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartásával az idősek helyi gondozásának folyamatos biztosítása;
- az egyházi fenntartásba adott Idősek Háza intézménnyel való folyamatos együttműködés és a kontroll fenntartása.

5.3. Egészségügyi szűrőprogramok szervezése

- a korábban védőnői ellátás keretében szervezett lakossági egészségmegőrző szűrőprogramok fenntartása és esetleges bővítése (tüdőszűrés, méhnyakrák szűrés, prosztatarák szűrés stb.)

5.4. Rászorulóknak számára támogatások és szolgáltatások nyújtása

- a települési támogatási rendelet alapján a rászorulóknak támogatásának fenntartása és esetleges bővítése;
- külső szervezetek bevonása a támogatási rendszer kiszélesítésére (alapítványok, segélyszervezetek stb.).

6. Gyermekjóléti szolgáltatások, családsegítés

6.1. Családsegítő szolgálat működtetése

- a Hajdúszoboszlói Kistérségi Többcélú Társulás keretében működő Nagyhegyesi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartása és megerősítése;
- a legmagasabb szintű szakmai munka biztosítása a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

6.2. Krízishelyzetben lévők támogatása

- a krízishelyzetben lévők helyi edukációja a helyi újságon, honlapon, Facebook-on keresztül, a helyzetük felismerése érdekében

6.3. Közösségi programok szervezése a családok számára

- a helyi intézményekhez kötődő civil szervezetek bevonásával legalább évi két családi esemény szervezésének biztosítása;
- a kulturális intézmény által évi legalább kettő kifejezetten a családok számára szóló esemény megszervezése (pl. társas est stb.).

6.4. Gyermekfelügyelet és napközis táborok szervezése

- a Nagyhegyesi Veres Péter Általános Iskola együttműködésével és koordinálásával a nyári szünet alatt legalább 2 hét intervallumban a gyermekek felügyeletének megoldása napközis tábor szervezésével

7. Lakásgazdálkodás

7.1. Önkormányzati bérlakások

- a néhány éve a nyílászárók cseréjével elindított 20 db bérlakás energetikai és műszaki felújítását tovább kell folytatni az ingatlanok hőszigetelésével, fűtéskorszerűsítésével;
- a lakásállomány számának bővítése nem indokolt, de a régiek értékesítésével és új vásárlásával az átlagéletkoruk csökkenthető;
- a társasházi építésre fenntartott Tulipán utcai telek tulajdonjoga magántőke bevonásával átengedhető egy vagy több – a megépülő lakásokból átengedett – lakásért cserébe.

7.2. Új lakóövezetek kijelölése és támogatása

- az 1.3. pontban részletezett lehetséges lakóövezetek a nagytelkes magántulajdonú területek, a Veres Péter utca mögötti 4 hektáros terület, a Tulipán utcai önkormányzati terület, valamint a Kossuth utca 18-20 alatti ingatlanok;
- a piaci alapon értékesíteni kívánt ingatlanok eladásakor, a helyben lakók előnyben juttatásához egy pályázati pontrendszer kialakítása;
- az esetleges pénzügyi visszatérítés (a támogatás mértéke, a támogatás formája) az önkormányzat anyagi erőforrásainak mértékében lehetséges;

→ a nagy utcafeltárások elősegítésére is lehet valamiféle nem anyagi jellegű ösztönzési formát kialakítani.

7.3. Fiatalok letelepedését segítő lakhatási programok kidolgozása

- a fiatalok letelepedését segítő lakhatási programot a már létező támogatási rendszeren belül érdemes tovább finomítani (első lakáshoz jutók támogatása, bérlakásrendelet pontrendszerének folyamatos nyomon követése és szükség szerint felülvizsgálata);
- az ettől nagyobb léptékű támogatás csak megalapozott felmérés alapján indokolt.

8. Helyi közösségi közlekedés, parkolás

8.1. Helyközi járatok és menetrendek fejlesztése

→ az Északkelet-magyarországi Közlekedésszervező Iroda által évente meghirdetett menetrendi egyeztetéseken való tevékeny részvétellel a helyi lakosság érdekeinek rendszeres képviselése

8.2. Parkolási lehetőségek bővítése a település központjában

- az 1.1.1. pontban említett Kossuth utca 39. szám előtti parkoló bővítésén túl, indokolt még a Rendezvényház és a Művelődési Ház körüli parkolók bővítése, átalakítása (ferde parkolókkal a parkolósám növelése);
- a bölcsődei épület működésének megkezdésével a Béke úton néhány parkoló létesítése a bejárat közelében.

8.3. Közlekedési infrastruktúra akadálymentesítése

→ az 1.1.1.-1.1.3 pontokban részletezett infrastrukturális fejlesztéseknél, valamint a parkoló létesítéseknél az egyenlő esélyű hozzáférést biztosítani kell

8.4. Kerékpáros közlekedés feltételeinek fejlesztése

- a helyi kerékpáros kultúra fejlesztése érdekében tájékoztatót kell kibocsátani a helyi újságban, valamint a gyermekek részére oktatást kell szervezni az intézményekben;
- a település központjában a Kiserdei Szabadidőpark és a kerékpárút találkozásának csomópontjában (a Kiserdő út felőli sétány kezdeténél) egy kerékpáros parkolóval és szervizállvánnyal kialakított pihenő létesítése.

9. Környezetvédelem

9.1. Zöldterületek megőrzése, védelme

→ a település zöldterületeinek nagyságát fenn kell tartani és az esetleges fejlesztéseknél olyan megoldásokat választani, amik ezen területeken jelentősen nem csökkentik azokat (zöld parkoló, szigethatás csökkentés)

9.2. Környezetbarát közlekedési módok támogatása

- ösztönző rendszer kialakítása a helyi oktatási intézményekbe járók környezetbarát közlekedési módjainak preferálására (gyalogosan, kerékpárral, rollerrel);
- elektromos töltők létesítési feltételeinek megteremtése az újonnan kialakított közterületi parkolóknál.

9.3. Energiatakarékos beruházások ösztönzése

- az első lakáshoz jutók támogatásánál differenciált támogatási rendszer kialakítása az energiatakarékos beruházások elősegítése érdekében (pl. ahol a támogatás mértéke függ a tanúsítvány besorolásától)

9.4. Környezettudatos nevelés és szemléletformáló programok

- a közszolgáltatók bevonásával (TRV Zrt. A.K.S.D. Kft.) környezettudatos szemléletformáló programok szervezése, tájékoztatók kiadása a gyermekek és a lakosság részére

10. Honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem

10.1. Helyi katasztrófavédelmi tervek kidolgozása

- a meglévő helyi tervek évenkénti felülvizsgálata

10.2. Lakossági tájékoztató és felkészítő programok szervezése

- az ideiglenes lakossági tájékoztató évenkénti felülvizsgálata

10.3. Polgárőrség támogatása

- a Civil Keretből a helyi polgárőr szervezet folyamatos támogatása

10.4. Közművek és kritikus infrastruktúra védelme

- a település működését biztosító alapvető infrastruktúra sérülékeny pontjainak feltárása és azok védelmi intézkedéseinek kidolgozása;
- a természeti vagy ember által okozott katasztrófák elleni védekezés stratégiáinak kidolgozása.

11. Közreműködés a település közbiztonságának fenntartásában

11.1. Rendőrséggel való együttműködés erősítése

- a település közbiztonsági helyzetének javítása érdekében a meglévő együttműködés erősítése az önkormányzat és intézményei, valamint a rendőrség között;
- az együttműködés erősítésének egyik kiemelt szereplője a helyi polgárőr szervezet, melynek támogatásával a település közbiztonsága tovább erősödhet;

→ a közlekedési kihágások – kiemelten a sebességtűlépés – visszaszorítása érdekében együttműködés kialakítása rendszeres sebességmérésekkel a település kritikus közlekedési pontjainál (pl. temető, iskola).

11.2. Térfigyelő kamerarendszer bővítése

→ kamerarendszer kiépítése az intézményi épületekben és önkormányzati tulajdonú ingatlanokon (Hivatal, Rendezvényház, Művelődési Ház, Vendégház, temető);
→ a települési belépési pontokon elhelyezett térfigyelő kamerarendszer kiépítése a közbiztonsági helyzet további javítására.

11.3. Közvilágítás fejlesztése a bűnmegelőzés érdekében

→ a 2.1. pontban részletezett közvilágítási fejlesztések megvalósítása a bűnmegelőzési célokat is elősegíti

11.4. Bűnmegelőzési programok és kampányok indítása

→ A Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum megállapításai alapján a lakosság rendszeres edukációja a helyi csatornákon keresztül az egyre „kifinomultabb” bűnözői módszerek folytán – akár az online térben – megvalósuló bűncselekmények megelőzése érdekében (pl. csalások, zsarolóvírusok stb.).

12. Helyi adópolitika

12.1. Helyi adórendszer átlátható működtetése

→ az átlátható és érthető adórendszer biztosításával az önkormányzat a lakosság és vállalkozások számára az adózással kapcsolatos információk könnyű elérhetőségét biztosítja;
→ az adóbevételek hatékony, célszerű felhasználásáról rendszeres tájékoztatás nyújtása a lakosság bizalmának erősítése céljából;
→ a lehetséges adókedvezmények feltárása és bevezetése a fenntartható beruházások és munkahelyteremtő tevékenységek ösztönzésére.

12.2. Gazdaságélénkítő adókedvezmények nyújtása

→ az önkormányzat gazdaságélénkítő adókedvezményi rendszert dolgoz ki a HIPA elvonások megszüntetését követően a helyi vállalkozások számára, ösztönözve a beruházásokat, munkahelyteremtést és a fenntartható gazdasági fejlődést

12.3. Adóbevételek hatékony felhasználása

→ az önkormányzat célja, hogy az adóbevételeket átlátható módon, a közösség érdekét szolgáló fejlesztésekre, közszolgáltatások javítására és a település fenntartható fejlődésének biztosítására fordítsa

13. Foglalkoztatás, munkahelyteremtés

13.1. Helyi vállalkozások támogatása

→ adminisztratív könnyítések biztosításával támogatni a helyi vállalkozások működését és fejlődését

13.2. Munkahelyteremtő beruházások ösztönzése

→ beruházások ösztönzése érdekében az önkormányzat kedvezményesen bérelhető, majd megvásárolható telephelyeket és együttműködési lehetőségeket kínál a befektetők számára

13.3. Átképzési és képzési programok szervezése

→ a helyi lakosság versenyképességének növelése érdekében az önkormányzat együttműködéseket alakít ki képző intézményekkel és a munkaügyi központtal átképzési programok szervezésére, melynek helyszínét is helyben biztosítja

13.4. Fiatalok helyi foglalkoztatásának elősegítése

→ a fiatalok helyben tartása érdekében az önkormányzat gyakornoki programokat, lakhatási támogatásokat és karrierlehetőségeket alakít ki a helyi vállalkozásokkal együttműködve

14. Kulturális szolgáltatások támogatása

14.1. Kulturális rendezvények és fesztiválok szervezése

→ a Művelődési Ház és Rickl Antal Vilmos Könyvtár szervezésében annak szakkörei és a helyben támogatott civil szervezetek bevonásával havonta legalább egy lakossági, családi program megszervezése minden korosztály számára

14.2. Művelődési intézmények működtetése

→ a Művelődési Ház épületének további korszerűsítése és fenntartása annak érdekében, hogy modern környezetben fogadhassa a látogatókat;

→ internetelés és számítógépes eszközök biztosítása a tanulók és a lakosság számára, mind a könyvtár, mind a művelődési ház épületében;

→ a könyvtárban olvasóköri, előadások és tanulócsoportok számára szervezett programok, melyek a tudásmegosztást és a közösségi kapcsolatokat erősítést szolgálják továbbá a könyvtári nyári olvasó és kézművestábor évenkénti megszervezése;

→ Kulturális Kávézó Kert kialakítása a Rickl Antal Vilmos könyvtár területén.

14.3. Helyi művészeti csoportok támogatása

→ hely és technikai háttér biztosítása a helyi művészeti és közösségi csoportok számára (pl. tánc csoportok, kórusok, színjátszó körök)

14.4. Települési hagyományok ápolása

- az önkormányzat folyamatosan együttműködik a helyi hagyományőrző csoporttal, biztosítva számukra a működéshez szükséges infrastruktúrát, anyagi támogatást és fellépési lehetőségeket;
- az értéktár bizottság tevékenységének támogatása érdekében az önkormányzat forrásokat biztosít a helyi kulturális értékek feltárására, dokumentálására és népszerűsítésére;
- kiadványok, kiállítások és digitális anyagok készítése a helyi kulturális örökség bemutatására.

15. Sport és ifjúsági ügyek támogatása

15.1. Helyi sportlétesítmények karbantartása és fejlesztése

- az NSC Sportcentrum épületének fejlesztése (belső nyílászárók cseréje, napelen), valamint a sporteszközállomány folyamatos megújítása;
- az NSC Sportcentrum melletti aszfalt burkolatú pálya többfunkciós sporthasználatú burkolatfelújítása;
- a kiserdei futópálya teljeskörű megvilágításának kiépítése;
- az NSC Sportcentrum melletti tisztáson egy zárt kutya-futtató kiépítése.

15.2. Ifjúsági közösségi programok támogatása

- az Ifjúsági Klub felélesztése a fiatalok helyi közügyekbe való beintegrálása érdekében

15.3. Sportegyesületek támogatása

- a Civil Kereten belül a helyi sporttevékenységet ellátó egyesületek évenkénti támogatása

15.4. Szabadidősport népszerűsítése

- a települési sportkoncepció felülvizsgálata a szabadidősport népszerűsítése, valamint a sport támogatási rendszerének a meghatározása érdekében

16. Nemzetiségi ügyek támogatása

A településen jelenleg nincsenek nemzetiségi közösségek, de az önkormányzat továbbra is elkötelezett az iránt, hogy a jövőben is biztosítsa a nemzetiségi ügyek kezeléséhez szükséges feltételeket. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a kulturális sokszínűség tiszteletére és az esélyegyenlőség elveinek érvényesítésére, nyitott a későbbiekben esetlegesen jelentkező nemzetiségi igényekre, és szükség esetén azonnal rendelkezésre áll a kapcsolódó feladatok ellátásához.

17. Turizmus fejlesztése

17.1. Turisztikai attrakciók fejlesztése és népszerűsítése

- az elepi bemutatóház, a Kráter-tó, a Bekecs Sára emlékhely, a Kadarcsi csárda és a település népszerűsítése turisztikai közösségekhez való csatlakozással, modern marketing eszközökkel és esetlegesen turisztikai célú rendezvényekkel;
- turisztikai szakember foglalkoztatása (megbízással vagy intézménybe integrálással) a helyi turisztika népszerűsítésére, fejlesztésére;
- a Gólyási iskola esetleges turisztikai hasznosítása, vagy hasznosításba adása.

17.2. Szálláshelyek számának és minőségének növelése

- a településen a szálláshelyek létrehozásának ösztönzése érdekében az önkormányzat tanácsokkal, tapasztalatokkal támogatja a helyi vállalkozókat, és pályázati lehetőségeket keres a turisztikai szálláshelyek számának és színvonalának emelésére;
- az önkormányzat által működtetett szálláshelyek további modernizálása (pl. a Vendégház energetikai felújítása, korszerűsítése);
- a jelenlegi orvoslakás szálláshellyé alakítása vagy a tetőtérben kialakítani kívánt lakás(ok) szálláshellyé minősítése.

17.3. Helyi termékek és kézművesipar támogatása

- a helyi termelők és kézművesek támogatásával az önkormányzat célja, hogy különleges, helyben előállított termékekkel gazdagítsa a település turisztikai kínálatát, valamint piacokat és rendezvényeket szervez a termékek népszerűsítése érdekében;
- az új helyi piac felépítésével első körben a helyi termelők lehetőségeinek biztosítása az áruik értékesítésére.

17.4 Aktív turizmus lehetőségeinek bővítése

- önkormányzat aktív turisztikai lehetőségeket kíván feltárni, például kerékpárutak, túraútvonalak és vízisport-lehetőségek létrehozásával, hogy a természetközeli és sportos kikapcsolódás kedvelői számára is vonzóvá tegye a települést;
- az önkormányzat külön figyelmet fordít arra, hogy lehetőséget biztosítva a helyi lovasok számára, turisztikai vonzerőt képviseljenek.

18. Energiagazdálkodás

18.1. Megújuló energiaforrások használata

- az önkormányzat a beruházásainál figyelembe veszi az energetikai megtakarítást célzó fejlesztéseket (közvilágítás, épületkorszerűsítés stb.),
- az önkormányzati épületeknél a megújuló energiaforrások használatát előtérbe helyezi mintaként a lakosság számára.

18.2. Energetikai stratégia

- az energetikai beszerzéseknél törekedni kell az ár-érték arány optimalizálására, hogy a beszerzések hosszú távon is gazdaságosak legyenek;
- előnyben kell részesíteni az energiatakarékos, környezetbarát technológiákat és megújuló energiaforrásokat használó megoldásokat;
- lehetőség szerint helyi vállalkozásokkal dolgozik együtt az önkormányzat, ezzel támogatva a helyi gazdaságot és csökkentve a szállításból adódó környezeti terhelést;
- energiarendszerek beszerzésénél kiemelten figyelni szükséges a megbízhatóságra és az alacsony karbantartási igényű rendszerek kiválasztására;
- az intézményi épületekre energiamegtakarítási intézkedési tervek készítése.

18.3. Lakossági energiatakarékosági programok indítása

- az önkormányzat felkarolja a lakosság részére biztosított energetikai megtakarítást célzó pályázati lehetőségeket (pl. LED csere, fűdémszigetelés, perlátorprogram stb.).

19. Hulladékgazdálkodás

19.1. Szelektív hulladékgyűjtés

- a veszélyes hulladékok évente egyszeri begyűjtését az önkormányzat szervezésében és költségére indokolt ismételt bevezetni, amennyiben arra a jogszabályok lehetőséget adnak;
- a lakoságnál keletkező zöldhulladék begyűjtését a település központjában lévő ingatlanról (Kossuth utca 20.) indokolt kiszervezni a mázsaház területére, amely jól megközelíthető és csak a bekerítését kell megoldani;
- a lakoságnál keletkező állati hulladék elszállítását az ATEV Zrt. végzi telefonos bejelentés alapján, melynek költségét az önkormányzat viseli;
- a háztartásokban keletkező sütőolaj gyűjtési pontok fenntartása indokolt, az esetleges bővítés lehetőségeit meg kell vizsgálni (pl. Elep);
- a közterületen kihelyezett üveg hulladékgyűjtési pontok szolgáltatóval közösen elvégzett vizsgálatát el kell végezni az illegális lerakás felszámolása érdekében;
- a kommunális hulladék csökkentése érdekében a szolgáltató általi programok széles körű ismertetését elő kell segíteni (helyi újság, facebook, honlap stb.).

19.2. Komposztálási programok támogatása

- a közszolgáltatóval közösen a lakosság edukációja a háztartási konyhai zöld- és élelmiszerhulladék szelektív gyűjtéséről;
- a közterületi zöldfelület ápolása során az önkormányzati területeken keletkezett zöldhulladékok helyben komposztálásával példamutató magatartás kialakítása.

V. Zárszó

A gazdasági program a település jövőjének egyik legfontosabb iránytűje, amely keretet ad a következő öt év fejlődési céljainak és prioritásainak. A helyi közösség érdekében készült terv szilárd alapelveken nyugszik: a fenntarthatóság, a gazdasági fejlődés előmozdítása, a közösségi értékek megőrzése és a településen élők életminőségének folyamatos javítása.

A program végrehajtása során különösen fontos szerepet kap az átláthatóság, a partnerség és a folyamatos kommunikáció a helyi lakosokkal, vállalkozásokkal és civil szervezetekkel. A rugalmasság és a nyitottság szintén alapvető, hiszen a gazdasági és jogi környezet folyamatos változása megköveteli, hogy az önkormányzat gyorsan és hatékonyan reagáljon az új kihívásokra és lehetőségekre.

A megvalósítás nemcsak az önkormányzat, hanem a helyi közösség aktív részvételét is igényli. A település fejlődése közös ügy, amelyben mindenki szerepet vállalhat, legyen szó helyi vállalkozásokról, civil szervezetekről vagy magánszemélyekről.

A program célja, hogy Nagyhegyes a következő években is egy élhető, fenntartható, és gazdaságilag prosperáló település maradjon, ahol a helyiek büszkén élhetnek, dolgozhatnak és építhetik közösségüket. A közös munkával elért sikerek nemcsak a jelen, hanem a jövő generációinak is biztos alapot nyújtanak majd.

Az önkormányzat minden rendelkezésére álló eszközzel azon dolgozik, hogy a programban megfogalmazott célok ne csupán tervek maradjanak, hanem megvalósult eredményekké váljanak. Ezáltal Nagyhegyes továbbra is vonzó otthon és közösség lehet minden lakója számára.

Kelt: Nagyhegyes, 2025. február 13.